

2.1.2

Veiledning for informasjonsansvarlig

Valg av menighetsråd

Informasjonsplan – informasjonsansvarlig

Det bør utarbeides en *lokal informasjonsplan* for Kirkevalget som bør være ferdig før midten av mars 2015.

Valgstyret bør finne en som kan være informasjonsansvarlig. Vedkommende vil ha ansvar for utarbeidelse og oppfølging av lokal informasjonsplan.

Det er naturlig at ansvaret for lokal mediehandtering fordeles på informasjonsansvarlig, valgstyrets leder, nominasjonskomiteens leder og i noen grad soknepresten.

Valgstyret har ansvar for

- informasjon om valget, ulike valgformer, hvilke krav som stilles til kandidatliste m.v. (mr § 2-2)
- kunngjøring av krav til kandidatlistene (mr § 7-1, jf. § 2-2)
- offentliggjøring av valglister og informasjon om kandidatene, så snart som mulig og senest 8. juni (mr §§ 7-5, 7-7, jf. § 2-2)
- kunngjøring om utlegging av manntall og framgangsmåte for å få feil rettet (mr § 5-2, jf. § 2-2 og bdr § 2-4)
- kunngjøring av tid og sted for stemmegivningen og for forhåndsstemmegivning, hvor mange medlemmer og varamedlemmer som skal velges m.v. innen 10. august (mr §§ 3-5 og 9-3, jf. § 2-2). Her hører lokal kunngjøring av direkte valg/valgomgang til bispedømmeråd og Kirkemøtet med, jf. bdr § 2-11.
- kunngjøring av valgresultat (mr § 11-7, jf. § 2-2) og presentasjon av det valgte menighetsrådet (mr § 11-8)

Dette er informasjon valgstyret har plikt til å kunngjøre i følge valgreglene. I tillegg bør menigheten fokusere på informasjon om menighetens arbeid, hva arbeidet i menighetsrådet og kirkelig fellesråd går ut på, særlige saker eller utfordringer menighetsrådet vil stå overfor i kommende valgperiode o.s.v. Slik kan kommunikasjonen omkring kirkevalget bidra til å bevisstgjøre kirkens medlemmer på hva kirken er og gjør.

Det er *bispedømmerådet* som har ansvar for all annen informasjon om valg av bispedømmeråd og Kirkemøtet, men det er avgjørende viktig at valgstyrene bidrar til å formidle denne informasjonen til soknets stemmeberettigede

gjennom oppslag i kirkene, menighetsblad, lenker på menighetens internettside o.s.v.

Informasjonen/kommunikasjonsarbeidet faller i ulike faser:

- nominasjonsfasen fra februar – juni 2015
- motivasjons- og valgfase – august–september 2015
- resultatfasen (etter valget)

Nominasjonsfasen (mars–juni 2015)

Oppgaver i denne fasen:

- gi informasjon om valget, ulike valgformer, om nominasjonsarbeidet, hvilke krav som stilles til kandidatliste, hvem som er valgbare, hvem som kan fremme kandidatliste m.v.
- offentliggjøre valglister og informere om kandidatene.

Kunngjøringer gjøres i kirken, i lokalavis og/eller menighetsblad, på menighetens internettside dersom dette eksisterer og for øvrig på den måten menighetsrådet bestemmer. Menighetens nettsider bør i tillegg til lokal informasjon om valget, ha lenke til www.kirkevalget.no / www.kyrkjevalet.no. I nominasjonsfasen vil det være viktig å presentere kirken og dens virksomhet på en måte som motiverer til å engasjere seg og stille til valg. Det bør arbeides for å få redaksjonell omtale i lokalaviser, regionalaviser og menighetsblader med fokus på hva menighetene utretter i lokalsamfunnet, og hva menighetsrådets og kirkelig fellesråds oppgaver er.

Det er behov for informasjon om nominasjonsprosessen, om hvem som er valgbare og om retten til å fremme alternative lister (MR-valget og BDR/KM-valget) og om retten til supplerende nominasjon (BDR/KM-valget og MR-valget hvis det bare er én liste med for få kandidater). Eventuelle supplerende nominasjon ved MR-valget må kunngjøres i løpet av dagene 1.–8. mai.

Mot slutten av nominasjonsfasen (*mai til juni*) må listene offentliggjøres, sammen med presentasjon av kandidatene. Dette skjer så snart som mulig etter at de er innlevert, og senest 8. juni 2015.

Det er utarbeidet

- 2.1.4 *Veiledning for nominasjonskomité (MR)*
- 2.1.5 *Veiledning for forslagsstillere – alternativ liste (MR)*
- 2.1.6 *Veiledning for supplerende nominasjon (MR)*

Disse kan lastes ned og spres til alle som skal delta i nominasjonsarbeidet.

I tillegg kan det være en oppgave å informere om mulighetene til å påvirke nominasjon ved valg av bispedømmeråd og Kirkemøtet

- 2.2.6 *Veiledning for forslagsstillere – alternativ liste (BDR)*
- 2.2.7 *Veiledning for forslagsstillere – supplerende nominasjon (BDR)*

Dessuten er det laget

- Skjema 2.1.4 *Skjema for innhenting av opplysninger om kandidatene (MR)*
- Skjema 2.1.5 *Skjema for listeforslag (MR)*
- Skjema 2.1.6 *Skjema for supplerende nominasjon (MR)*
- brosjyre for potensielle kandidater om hva vervet som menighetsrådsmedlem går ut på, med motivasjon for å stille til valg,
- maler for kunngjøringsannonser og oppslag.

Alt dette kan lastes ned fra www.kirkevalget.no / www.kyrkjevalet.no.

Motivasjons- og valgfase (aug.–sept. 2015)

De stemmeberettigede medlemmene må vite hva valgene handler om. De må ha forståelse for kirken og de kirkelige rådernes oppgaver og betydning.

- de må vite at de kan stemme (har stemmerett),
- hvem de kan stemme på (kandidatene ved MR-valg og valg av leke til BDR/KM),
- hvor og når de kan stemme,
- hvordan de skal stemme ved MR-valget og ved BDR/KM-valget.

Følgende veiledninger vil kunne lastes ned fra www.kirkevalget.no / www.kyrkjevalet.no:

- 2.1.7 *Stemmerett og valgbarhet*
- 2.3.1 *Slik forhåndsstemmer du (MR/BDR)*
- 2.3.2 *Slik stemmer du på valgdagen (MR/BDR)*
- 2.3.3 *Slik stemmer du ved valg av menighetsråd – flertallsvalg (én liste) (MR)*
- 2.3.4 *Slik stemmer du ved valg av menighetsråd – forholdstallsvalg (flere lister) (MR)*
- 2.3.5 *Slik stemmer du ved valg av bispedømmeråd og Kirkemøtet – flertallsvalg (én liste) (BDR)*
- 2.3.6 *Slik stemmer du ved valg av bispedømmeråd og Kirkemøtet – forholdstallsvalg (flere lister) (BDR)*

Disse vil kunne kopieres opp i størrelse som plakater som kan slås opp i valglokalet.

Opplysninger om kandidatene vil bli tilgjengelig på www.kirkevalget.no / www.kyrkjevalet.no. Her vil man kunne gå inn og finne opplysninger om kandidatene i alle landets menigheter. Det blir ellers utarbeidet maler for presentasjon av kandidatene i menighetsblad, lokalpresse eller egne brosjyrer, og maler for kunngjøringsannonser.

I denne fasen vil alle velgere motta valgkortet (se nedenfor). Det er viktig at utfyllende informasjon om kandidatene er godt tilgjengelig. Informasjon i valglokalet må være klar og tydelig og gi velgerne forutsetninger for å stemme, slik at det blir en god og korrekt gjennomføring av valgene.

Valgfunksjonærene er en egen målgruppe som trenger kunnskap slik at de bidrar til korrekt gjennomføring av valget.

Følgende veiledninger vil kunne lastes ned fra www.kirkevalget.no / www.kyrkjevalet.no:

- 2.1.7 *Stemmerett og valgbarhet*
- 2.1.8 *Veiledning for stemmemottaker ved forhåndsstemming (MR/BDR)*
- 2.1.9 *Veiledning for stemmestyre (MR/BDR)*
- 2.1.10 *Utstyr og innredning av valglokale (MR/BDR)*
- 2.1.11 *Veiledning – opptelling flertallsvalg (MR)*
- 2.1.12 *Veiledning – opptelling forholdstallsvalg (MR)*

Det bør avholdes et lite kurs hvor veiledningene for valgfunksjonærer gjennomgås i forkant av valget.

Resultatfasen (etter valget)

Etter valgdagene må valgresultatet offentliggjøres så snart som mulig. Dette er valgstyrets ansvar. Resultat er her både hvem som ble valgt, hvordan gjennomføringen av valget gikk, og hvordan deltakelsen ble. Resultatene bør formidles både ved annonsering og redaksjonell omtale. Når data fra opptellingen er registrert i valgmodulen, vil menighetens valgresultat bli offentliggjort på www.kirkevalget.no / www.kyrkjevalet.no.

I denne fasen bør man presentere de nyvalgte rådene for menighetene og for offentligheten. Menighetsrådet bør presenteres så snart valgresultatet er klart.

Valgkort

Valgkortet vil være et sentralt tiltak for å informere om valget. Det skal sendes ut valgkort til alle stemmeberettigede medlemmer. Valgkortet vil inneholde opplysninger om stemmerett, om tid og sted for valget i det soknet vedkommende er manntallsført, samt noe annen informasjon. Valgkortet vil bli sendt ut i *begynnelsen av august*, like før forhåndsstemmegivningen starter 10. august.

Dette forutsetter at alle valgstyret (menighetsråd) har sørget for at de nødvendige opplysninger er lagt inn i medlemsregisterets valgmodul innen de oppsatte frister. Det forutsetter at saksbehandlerne som er brukere av medlemsregisteret lokalt, må få disse opplysningene i tide fra valgstyret. Valgkortene vil bli sendt ut på grunnlag av medlemsopplysningene i medlemsregisteret ca. 1. juli 2015. På valgkortet skal opplysninger om tid og sted for stemmegivningen på valgtinget framgå. Det vil også bli lagt inn henvisning til hvor man finner opplysning om tid og sted for forhåndsstemmegivning.

For personer som på feilaktig grunnlag er oppført i Den norske kirkes medlemsregister, vil det på valgkortet bli opplyst hvordan man kan få rettet opp feilen i medlemsregisteret. Dette dreier seg om personer som ikke er døpt, som tidligere er utmeldt, eller som ikke er medlemmer av Den norske kirke og dermed ikke skulle

stått i medlemsregisteret. Døpte medlemmer som vil melde seg ut av Den norske kirke, skal følge ordinære prosedyrer for utmelding.

Det er viktig å informere bredt om valgkortutsendelsen, slik at medlemmer av Den norske kirke som ved en feil ikke står oppført i registeret, kan kontrollere om de står i registeret/manntallet. Disse kan kreve å få rettet feilen ved å bli oppført i manntallet og innført i medlemsregisteret.

Valgportalen – www.kirkevalget.no

Valgportalen er sentralnervesystemet for kirkevalget. Nettstedet www.kirkevalget.no / www.kyrkjevalet.no har to hovedfunksjoner:

Informasjon til velgerne:

Her vil en for alle landets menigheter og bispedømmer finne:

- kandidatlistor og kandidatpresentasjon
- stemmesedler for nedlasting
- tid og sted for forhåndsstemmegivning
- tid og sted for valg
- valgresultater

I tillegg til

- valgreglene og veiledninger om muligheten til å stille alternative lister og til supplerende nominasjon
- informasjon om stemmerett og valgbarhet
- mulighet for å finne sin menighet gjennom adressesøk
- den nødvendige informasjonen for å kunne stemme ved menighetsrådsvalget og ved bispedømmerrådsvalget – direkte valg/direkte valgogang

Informasjon til valgstyrrer/valgfunksjonærrer (arrangørerr):

Her finnes

- regler og veiledning
- rundskriv og e-brev
- valghåndboken i elektronisk utgave, med nedlastbare versjoner av de enkelte veiledningene
- skjemaer for kandidatpresentasjon
- maler for rapporteringsskjemaer og lister ut over det som finnes i valgmodulen
- annonsemaler – både nedlastbare og redigerbare i pdf-generatoren www.trykksak.kirken.no
- andre maler for kunngjøringer og informasjonsarbeid: plakater, brosjyrer, menighetsbladsider, innstikk m.v. – både nedlastbare og redigerbare i pdf-generatoren www.trykksak.kirken.no
- artikkelstoff
- ideer til ulike faser av planlegging og gjennomføring
- oversikt og bestillingsmulighet for valgmateriell og profileringsmateriell
- kursmateriell og informasjon til valgstyrrer og valgfunksjonærrer

Kommunikasjonsstrategi: Nasjonal, regional og lokal kommunikasjon

Kirken har gjennom arbeidet med årets kirkevalg en unik mulighet til å vise hva kirken er og gjør. Bred satsing

på kommunikasjon skal sørge for at hele Norge vet om Kirkevalget 13. og 14. september 2015.

Det vil bli utarbeidet en kommunikasjonsstrategi for Kirkevalget 2015. De ulike tiltakene skal utfylle hverandre, slik at nasjonal og regional kommunikasjon støtter opp om den lokale informasjonen og skaper oppmerksomhet om valget. Nettsiden og valgkortutsendelsen er to av tiltakene som vil inngå i den totale kommunikasjonsplanen.

Informasjonsplan

Den første informasjonsoppgaven, er å lage en enkel, men konkret plan for alt informasjonsarbeidet som må gjøres i forbindelse med valget. En person bør være informasjonsansvarlig og få hovedansvaret for å følge opp informasjonsplanen. Den informasjonsansvarlige eller en annen person i valgstyret kan ha hovedansvaret for kontakt med media.

I tillegg til arbeid inn mot ulike medier lokalt anbefaler vi på det sterkeste å bruke det lokale menighetsbladet som en aktiv informasjonskanal. Menighetsbladet når mange, og er et helt nødvendig supplement til alt annet informasjonsarbeid. Det samme vil gjelde menighetens hjemmesider der dette er etablert. Menighetsbladets produksjonsplan bør om mulig tilpasses informasjonsbehovene omkring kirkevalget.

Informasjonsplanen skal dekke de lokale tiltakene og bør inneholde følgende punkter (stikkord):

Mål

Eksempel på hovedmål:

- Gi medlemmene av Den norske kirke informasjon om at det skjer to valg samtidig, og om at de kan delta direkte i nominasjon og valg til bispedømmerrådet og Kirkemøtet
- Sikre at medlemmer av Den norske kirke får nødvendig informasjon om valgene til å kunne delta i valg, både som velgere og kandidater, dersom de ønsker det
- Vise medlemmer og andre at Den norske kirke er en demokratisk organisasjon der medlemmene er velkommen til å påvirke gjennom å velge og å stille til valg
- Vise hva kirken gjør og betyr
- Kandidatpresentasjoner

Målgrupper

Hvem vil vi nå med informasjonen?

Budskap – hva vil vi si?

For eksempel:

- Kirken – meningsfylt møtested for alle
- Kirken – din medvandrer i glede og sorg
- Kirken er til for deg
- Det er din kirke
- «Derfor er vi engasjert i menigheten vår»
- Informasjon om kirkens organisasjon, stemmerett, mulighet for nominasjon, tid og sted for valg

Kanaler – annonser, plakater, nettsider, presse, møter, e-post osv.

• Lokalavis	• Plakatsteder i vårt område
• Lokal TV	• Gudstjenester
• Menighetsblad	• Møter
• Menighetens nettside/ andre nettsider	• osv.

Detaljert plan over informasjonstiltak – eksempel

Se også sjekklister for valgstyret som inneholder tidsfrister for viktige informasjonsoppgaver. Informasjonsplanen skal være enda mer detaljert på hva som må gjøres.

Tiltak	Målgruppe	Budskap	Kanal	Frist	Ansvar
Kunngjøring, valgbarhet og nominasjon	Alle medlemmer i soknet	<ul style="list-style-type: none"> • Det trengs kandidater til menighetsrådsvalget. Disse er valgbare. • Krav til lister. • Frist for å levere forslag til MR-komiteen. Mulig å levere alternative lister.	<ul style="list-style-type: none"> • Annonse i lokalavis • Menighetsblad • Menighetens nettsider • Kommunens nettsider	1. mars	NN
Kunngjøring av frist for innlevering av kandidatlist	Alle medlemmer i soknet	<ul style="list-style-type: none"> • Frist for innlevering av kandidatlist. • Krav til listeforslag. • Mulig å levere alternative lister	<ul style="list-style-type: none"> • Lokalavis på redaksjonell plass • Menighetsblad • Menighetens nettsider • Kommunens nettsider	1. mars	NN
Kunngjøring av evt. mulighet til supplerende nominasjon	Alle medlemmer i soknet	<ul style="list-style-type: none"> • Frist for innlevering av forslag ved supplerende nominasjon. Krav til forslag og antall forslagsstillere.	<ul style="list-style-type: none"> • Lokalavis på redaksjonell plass • Menighetsblad • Menighetens nettsider • Kommunens nettsider	1.–8. mai	NN
Kunngjøring av valglister	Alle medlemmer i soknet	<ul style="list-style-type: none"> • Disse kan velges • Menighetsrådet – «styret» i din kirke • Derfor engasjerer jeg meg i menighetsrådet (vi prøver å få lokalavisen til å intervju e ett eller flere medlemmer av menighetsrådet, f.eks. hun som stiller til valg for 3. gang)	<ul style="list-style-type: none"> • Lokalavis på redaksjonell plass • Menighetsblad • Menighetens nettsider • Kommunens nettsider	8. juni	NN
Kunngjøring av tid og sted for valget	Alle medlemmer i soknet	<ul style="list-style-type: none"> • Her kan du stemme	<ul style="list-style-type: none"> • Lokalavis på redaksjonell plass • Menighetsblad • Menighetens nettsider • Kommunens nettsider	10. aug.	NN
Kunngjøring av sted for valget (forhåndsstemming)	Alle medlemmer i soknet	<ul style="list-style-type: none"> • Annonse: Kirkevalget (Annonsemal finnes på kirken.no)	<ul style="list-style-type: none"> • Lokalavis på annonseplass • Menighetsblad • Menighetens nettsider • Kommunens nettsider	10. aug.	En i staben
Budskap til ungdommen	Unge i alderen 15–20 år (førstegangsvølgere)	<ul style="list-style-type: none"> • Som ung har du stemmerett i kirkevalget	<ul style="list-style-type: none"> • Lokalavis på redaksjonell plass. • Menighetsblad • Nettsider • Møte i ungdomsklubben	1. sept.	NN
Kunngjøring av valglister og sted for valget (like før valg-dagen)	Alle innbyggere i soknet: Medlemmer med stemmerett og ikke-medlemmer som har stemmerett ved kommunestyre- og fylkestingsvalget	<ul style="list-style-type: none"> • Kirkelig valg samtidig med kommunestyre- og fylkestingsvalget	<ul style="list-style-type: none"> • Lokalavis på redaksjonell plass og annonseplass	10. sept. og 12. sept.	NN
osv.					